

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Driebergen; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tannis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837 - 357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Ver. Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kontract korting.

BESNEDEN TEN ACHTSTEN DAGE

„En als acht dagen vervuld waren,
dat men het Kindeke besnijden zou...”
Lucas 2:21

In Israël moesten al de zonen op de achtste dag van hun leven besneden worden. Zo was Gods uitdrukkelijk bevel, eenmaal aan Abraham gegeven en in de Wet van Mozes onderstreept. Zij konden er niet buiten om. „Dit is Mijn verbond, dat gijlieden houden zult, tussen Mij en tussen u en tussen uwen zaden na u: dat al wat mannelijk is u besneden worde.” Het is bekend, dat er bij dit teken bloed vloeide in het wegnemen van de voorhuid. Zo was het juist een sprekend teken. De wegsnijding van de voorhuid predikte de wegsnijding van de zonde.

Het is te verstaan, dat dit in Israël nodig was voor al de jongetjes, die geboren werden. Door de geslachten heen bleef die zonde en daarom werd hij dáár aangewezen met deze bloedige handeling. En de schuldvergevende genade Gods werd gepredikt in de belofte in dit sacrament van het Oude Verbond. Geenéén van het mannelijk zaad mocht van deze besnijdenis uitgezonderd worden.

Maar nu... moet deze besnijdenis ook gebeuren aan het grote Kind? Dat verbaast, als we dit lezen in het bekende hoofdstuk, dat Zijn geboorte aan ons bekend maakt. Het gebeurt. De Evangelist Lucas deelt het ons mede. De dagen worden vervuld, dat het Kind besneden wordt. Jozef en Maria laten ook bij Hem deze pijnlijke operatie verrichten. Ongetwijfeld zullen zij daarbij Gods Wet op het oog gehad hebben. Maar moest dit voor Hem? Het is te verstaan dat Johannes de Doper besneden moest worden, zoals door deze zelfde Evangelist medegedeeld wordt. Hij mocht dan geprofeteerd zijn als de wegbereider van de Christus. Hij was een zondaar.

Doch Maria had van Jezus anders gehoord: „dat Heilige, dat uit u geboren zal worden”. Hij is de Heilige, de Zoon van God. Hij was niet in zonde ontvangen en geboren door de ontvangenis van de Heilige Geest. Moet nu bij Hem de zonde aangewezen worden door die bloedige handeling in Zijn vlees? Had Hij het nodig, dat tot Hem de taal van het sacrament sprak van de schuldvergevende genade Gods, terwijl Hij geen zonde gehad heeft noch gekend?

En toch wat wordt Hij hier groot in Zijn Borgtocht reeds op de dag Zijner besnijdenis. Die Borgtocht begint niet op Golgotha. Het is eerder andersom. Hij begint in de kribbe en hier is Hij als het schulddragend Lam dat Zichzelf geeft voor verlorenen en Hij voleindigt dat aan het kruishout van Golgotha. Het komt hier ook niet op het doen van Jozef en Maria aan. Hun namen worden in verband met de besnijdenis niet eens genoemd in ons tekstvers. De Heilige Geest laat het met opzet zo beschrijven door Lucas, dat al de aandacht gericht wordt op de handeling der besnijdenis. Al de handelende personen moeten als het ware buiten beschouwing blijven. Hij ondergaat deze besnijdenis als de Borg van een verloren zondaarsgeslacht. Immers al die kinderen konden met het bloed, dat uit hen vloeide, toen het mes bij hun besnijdenis in hun vlees kwam, niet in het minst betalen voor de ont-

zagelijke schuld, die op hen rustte. Dat bloed riep om het bloed van een Ander. Van de grote Zondedragers. Wat is Hij nu, Die uit de kribbe gehaald moet worden op de achtste dag om het scherpe mes in Zijn vlees te laten gaan! De besnijdenis was in Israël gebeurd op Zijn kosten, Die het betaamt al de gerechtigheid te vervullen ook in het ogenblik van Zijn besnijdenis.

Hij, Die geboren is uit een vrouw stelt Zich hier onder de Wet. In gehoorzaamheid gaat hij reeds als Kind van acht dagen openbaar komen. Enerzijds is hij wel een Kind onder de kinderen, want Hij vernedert Zich zo diep, dat Hij Zijn broederen in alles gelijk geworden is. Ook daarin, dat Hij in dezelfde rij wil gesteld worden als die kinderen, die in zonde ontvangen en geboren worden. En anderzijds is Hij juist het Ene Kind. Hij betaalt in Zijn kindsheid en door Zijn kindsheid. Plaatsvervangend voor allen, die Hem gegeven zijn. Hij moet die Wet vervullen. Die Wet zal Hem vasthouden tot aan de dag van Zijn volkomen volbrenging dat hij het uitroept: „Het is volbracht”. Zo komt Hij via deze besnijdenis uit Zijn kribbe tot het kruis. In deze eerste druppelen bloed klinken de klanken van de doods-klok voor Christus. Hier wordt Hem reeds de rekening gepresenteerd, die Hij straks tot de laatste penning zal voldoen. Om zo de vloek uit de Wet weg te nemen en voor een doodschuldig volk te voldoen in het verwerven van eeuwig-geldende gerechtigheid.

Laat het dan maar verbazen, dat Christus besneden is! Alleen heilig verbazen in een verwondering, die alleen het deel is van het zaligmakend geloof. Verwondering, dat Hij Zich heeft willen stellen onder het mes van deze handeling, omdat het zwaard tegen Hem ontwaakt is tot de dood. Wij hebben die dood verdiend. Daar spreekt de besnijdenis van. En die door het onderwijs van de Heilige Geest de sprake van de doop leert verstaan, moet en zal het zeggen: o, God dat heb ik verdiend. De eis van Gods Wet kan niemand opzij zetten. We geloven het wel, dat het waar is, maar we beleven er niets van. We zijn verplicht om naar die Wet te wandelen. Wat komt ervan terecht? Niets, helemaal niets! Integendeel. Maar nu door Zijn duurverworven Geest wordt dat beleefd. Dan ga ik het inleven, dat het mes van Gods heiligheid tot mij komt en in mijn vlees snijdt. Er is geen scherper mes, dan dat van de eisen van Gods Wet. Zeg daar geen kwaad van, want het is goed en recht en heilig. Dan gaan we deze besnijdenis verstaan en bewonderen. Hij onder de Wet in dat ogenblik van Zijn besnijdenis, opdat Hij degenen die onder de Wet zijn verlossen zou. Zie in deze Bloedbruidegom is er verlossing. Hij heeft Zich laten besnijden uit eeuwige liefde terwille van Zijn Bruidskerk. En die onder de eisen van de Wet door de kracht van Gods Geest en uit kracht van het eeuwige Evangelie verloren gaat, gaat hier de zalige vrucht van ervaren voor eigen hart en leven. Voor het oog des geloofs is Hij zo dierbaar, dat Hij het mes heeft willen opvangen om vrij te maken van de vloek der Wet.

Wij mogen het teken en zegel dragen van de doop. Veracht het niet, dat God ons heeft afgezonderd van de wereld en met Zijn Goddelijke

VAN DE ADMINISTRATIE

1973, dat als U dit lezen mag slechts enkele dagen oud is, daarvan weten wij niet wat het ons brengen zal. Zal het ons stervensjaar zijn? Wij weten het niet. En als wij voorts letten op de tekenen der tijden, is er van 's mensen zijde geen verwachting, daar het op elk terrein des levens donker is, en de vraag rijst bij menigeen, hoe zal het gaan? Is er dan geen verwachting? Gelukkig wel waarvan wij lezen in Ps. 39 vs. 8. En nu o Heere wat verwacht ik, mijn hoop is op U. Welnu in dat teken moge ook staan de voortzetting van de uitgave van „Bewaar het Pand”. De Heere moge onze medewerkers ook in 1973 getrouwd makende genade willen schenken, om in het schrijven voor ons blad steeds te mogen beleven, hetgeen de Heere tot mij zeggen zal, dat zal ik spreken (2 Kon. 22 vs. 14b).

Mochten wij in het laatste no. van 1972 vermelden dat een abonné 10 nieuwe abonnees mocht winnen voor ons blad, in ons 1ste blad van 1973 mogen wij berichten, dat een andere abonné ons 9 adressen toezond, om aan jonge gezinnen voor zijn rekening één jaar „Bewaar het Pand” toe te zenden, verwachtende dat zij dan abonné zullen worden. Is ook dit geen voorbeeld van navolging? vooral daar dit jongeren geldt! Circa 25 abonnees ontvielen ons in 1972 door de dood; hoe noodzakelijk dat zulke ledige plaatsen worden aangevuld door jongeren. Waarom wij dit uitvoerig doorgeven? Om aan te tonen dat bekendheid van ons blad op onderscheidene wijze kan worden bevorderd, en dat het een stimulans moge zijn voor al onze abonnees om aan de uitbreiding van de lezerskring mede te werken.

De betalingen voor de 8ste jaargang beginnen op gang te komen, en nog even een herinnering aan hetgeen wij enige weken geleden schreven, degenen die voor 1973 reeds betaalden kunnen die ingesloten girokaart rustig naast zich neerleggen. De laatste weken werden wij dagelijks verrast door de giften en overbetalingen ontvangen; het was een totaalbedrag van f 400,50, hartelijk dank daarvoor. 14 nieuwe abonnees konden genoteerd worden, zodat wij in het 1ste nummer in 1973 verblijvende mededelingen konden doorgeven; en dat geeft weer nieuwe hoop en verwachting voor 1973. Bij de voortduur blijven wij ons blad aanbevelen.

Giro no. 70.43.50, t.n.v. Adm. „Bewaar het Pand”, Kwartelstraat 74 Alphen aan den Rijn.

v. d. L.

bemoeienissen welmenend tot ons komt. Velen gaan daar op de meest gemakkelijke manier aan voorbij. De één troost zich met zijn doop en let niet op zijn onbesneden hart. De ander zegt in onverschilligheid: och, die doop betekent toch niets, als God mij niet bekeert. En het drijft niet uit om de Heere te zoeken. Het doet niet dag en nacht roepen tot God!

Onze jongens en meisjes zou ik alleen maar willen toeroepen: veracht het toch niet, wat God te zeggen heeft in dit teken en zegel. Zoek bij God bekeerd te worden en wijs op zijn eigen getuigenis.

En wat wonder. In die weg wordt het nu juist ervaren, dat God het alleen maar doet. Zaligworden is dan enkel genade in dat dierbare bloed, dat onderworpen aan de Wet de kracht doet kennen van Zijn Borgwerk.

Dan wordt niet alleen hun hart besneden. Wel allereerst uit het leven van deze Zaligmaker en Borg. Maar dan wordt ook hun tong besneden om Zijn lof te vertellen. Hun handen en voeten, hun hele bestaan om Hem te dienen. Niet in een wettische dienst, maar in geest en waarheid door de Heilige Geest. Dat geeft ook een stervend leven, dat het leven lang duurt, aan het vlees en alles, wat van henzelf is door die pijnlijke ingreep van God Zelf.

Bent u al besneden van hart? Het eeuwige Evangelie wordt u gepredikt met een Borg voor schuldenaren in het middelpunt. Wat wederstaat gij dit Woord, onbesneden van hart en oren! In Hem liggen de krachten om zulke onbesnedenen te verbreken. En voor hen zal het wonder zijn, dat hij Zich terwille van vijanden wilde buigen onder de Wet en zich wilde laten besnijden terwille van Wetsverbrekers om hen eeuwig te laten verwonderen over zo'n grote liefde.

D. Slagboom.

BIJ DE AANVANG VAN DE 8e JAARGANG

Dit is het eerste nummer van de nieuwe jaargang. We mogen wel zeggen: tot hertoe heeft de Heere ons geholpen. Hij moge ons ook verder bekomen en sterken om samen de arbeid voor ons blad voort te zetten. Zo willen we dan de 8e jaargang beginnen en de ogen richten naar de bergen, vanwaar alleen onze hulp komen kan. We zijn de drukker en zijn medewerkers dankbaar voor de inspanning, die zij zich getroosten om ons blad tijdig te doen verschijnen. Er komen regelmatig veel adres-wijzigingen voor. Die worden zo goed mogelijk verwerkt. Het kan voorkomen, dat daarbij vergissingen worden gemaakt. We verzoeken onze lezers in voorkomende gevallen dit aan de administratie door te geven. Alles wordt erop gezet om ook de bezorging aan de juiste adressen te doen plaats vinden.

De Heere moge al onze medewerkers en alle lezers en lezeressen in Zijn gunst gedenken en Hij stelle ons blad ook in de nieuwe jaargang tot zegen van velen.

De redactie.

Besprekingen van de Heilige Oorlog

38

Toen nu de morgen gekomen was en de gevangenen tot de Prins zouden afgebracht worden, kleedden ze zich in rouwgewaad met koorden om hun halzen. De ingezetenen van de stad kwamen ook op de muren, allen in treurklederen gekleed, opdat zij van de Vorst ontferming zouden mogen krijgen.

Maar hoe gedroegen zich de IJdele Gedachten, de lieden van deze wereld die in de stad waren? O, die liepen hier en daar door de straten van Mensziel met hele compagnieën, roepende terwijl ze liepen met een groot rumoer, de één dus en de ander weer juist het tegendeel, bijna tot de uiterste ontsteltenis van Mensziel. Denk niet dat het gaan tot Vorst Immanuël om ontferming het niet wedergeboren deel van Mensziel kon behagen. Al de boosheid die opwelt uit de onzalige fontein van het inwonend verderf staat dat tegen. Satan, zonde en ongelooft spannen saam en zoeken alles op de been te brengen om, was het mogelijk, de verzoening met God in Christus te verhinderen. Als deze dag des gericht voor het smekende volk een gezegende dag moge worden, dan is de uitkomst geheel in het nadeel van de driehoofdige vijand. En uit al de tegenstand die het boetvaardig gaan naar Vorst Immanuël ontmoet, moet die zaak wel gezond zijn.

Reken er op dat de vijand het heel goed weet welk hart de Heere aankleeft, hongert en dorst naar Zijn gerechtigheid. Laat u dan door al die tegenstand niet afhouden van de troon der genade, maar roep des te harder om ontferming. Toen de gevangenen nu tot het leger afgingen om voor de Vorst te verschijnen, ging kapitein Boanerges met een troep voor hen heen en Overtuiging volgde hem na, de gevangenen geboeid met ketenen in 't midden. De troepen die voor en achter gingen marcheerden met vliegende vaandels, maar de gevangenen gingen droevig en traag voort in rouwklederen, koorden om de hals dragende, op de borst slaande, zonder dat ze hun ogen ten hemel durfden heffen. Zo gingen ze door de poort van Mensziel tot ze in 't midden van des Konings leger kwamen, waar 't gericht der heerlijkheid van al wat hen omringde, hun droefheid zeer vermeerde; zij konden zich nu ook niet langer bedwingen, maar riepen luidkeels uit: „O ongelukkige mensen! o ellendige mannen van Mensziel!” 't Gerammel der ketenen vormde, verenigd met het

gekrijt der gevangenen, inderdaad ook een bangstigend geluid.

Eindelijk kwamen zij aan de deur van des Prinzen paviljoen, waar ze zich plotseling lieten nedervallen. Nadat iemand ingetreden was om zijn heer te zeggen dat de gevangenen daar waren, klom de Vorst van Zijn troon en liet de geboeiden binnenbrengen. Dezen beefden zeer en hun gelaat gloeide van schaamte. Genaderd aan de plaats waar de Vorst zat, vielen ze voor Hem neder. Maar Hij zeide tot Boanerges: „Beveel de gevangenen te staan op hun voeten.” Zo stonden zij al bevend voor Hem, toen Hij vroeg: „Zijt gij de mannen die eertijds dienaren van El-Schaddai waart?” Zij antwoordden: Ja Heer, Ja.” De Prins vervolgde: „Zijt gij de lieden, die toelieten dat de gruwelijke Diabolus u bevlekte en verdierf?” Zij antwoordden: „Heere, wij deden meer dan toelaten, want wij verkozen het met onze eigen zin.”

De Prins voer voort: „Zoudt ge wel hebben gewild, dat deze uw slavernij onder zijn geweld zolang geduurd had als gij leeft?” De gevangenen antwoordden: „Ja Heere, ja, want zijn wegen waren aangenaam voor ons vlees en wij waren vervreemd geworden aan een betere staat”. „Maar toen Ik tegen Mensziel optrok,” zo vervolgde Hij verder, „wenste gij toen van harte dat Ik de overwinning niet krijgen mocht?” „Ja Heere, ja,” antwoordden ze. Toen hernam de Prins: „En wat straf meent ge dat gij om deze en andere hooggaande en zware zonden wel verdiend hebt?” Waarop zij zeiden: „Beide de dood en de afgrond, Heere; minder verdienen wij niet.”

Hij vroeg verder of ze ook iets in te brengen hadden waarom dat vonnis dat zij naar hun eigen bekentenis verdiend hadden, niet over hen zou uitgevoerd worden. En zij zeiden: „Wij kunnen niets zeggen, Heere, Gij zijt rechtvaardig, want wij hebben gezondigd.” De Vorst vroeg: „En wat doen deze koorden om uw hoofden?” De gevangenen antwoordden: „Deze strikken zijn de strikken van onze overtreding om ons te binden ter plaatse der executie, zo barmhartigheid te bewijzen niet aangenaam is in Uw ogen.”

Verder vroeg Hij of al de lieden in Mensziel zulk een belijdenis deden. Zij antwoordden: „Al de ingeborenen, Heere, maar van de Diabolisten die in de stad kwamen, toen de tiran ons in bezit nam, kunnen wij dat niet zeggen.”

Het is een ootmoedige belijdenis, een diepe vernedering voor het aangezicht des Heeren, die weldadig aandoet. Door de genade des Heeren is deze onvoorwaardelijke overgave verkregen en zijn de wapenen van op- en tegenstand ingeleverd.

Toen beval de Prins dat er een heraut geroepen zou worden en dat die door het ganse leger van Immanuël met het geluid der trompetten zou uitroepen dat de Prins, de Zoon van El-Schaddai, in Zijns Vaders naam tot Zijn Vaders heerlijkheid een volkomen overwinning op Mensziel had behaald en dat de gevangenen deze heraut zouden volgen en zeggen: Amen. Dit werd gedaan zoals het bevolen was. Terstond liet zich de muziek die in de bovenste hemelen was, heugelijk horen. De kapiteins in het leger juichten en de soldaten zongen de Vorst overwinningsliederen toe, de vaandels werden in de wind gestoken en alom was er grote vreugde. Alleen ontbrak die vooralsnog in 't hart der lieden van Mensziel.

Het is een heerlijke gestalte des harten te mogen buigen voor de majesteit van Gods rechtvaardigheid. Uit liefde tot Zijn heilige wet een welgevallen te hebben in de straffen van onze ongerechtigheid. Dan wordt het verstaan dat Gods goedertierenheid roemt tegen een welverdiend oordeel. En uit de kracht daarvan gedenkt de Heere aan Zijn verbond.

Daarna beval de Vorst dat de gevangenen voor zouden komen, weshalve ze toetraden en bevende voor Hem stonden. Hij zeide hierop tot hen: „Aangaande de zonden en ongerechtigheden, die gij van tijd tot tijd tegen Mijn Vader en Mij bedreven hebt, Ik heb macht en last van Mijn Vader om de stad Mensziel die alle te vergeven. En op grond daarvan vergeef Ik u die ook.” Dit gesproken hebbende, gaf Hij hun een breed en algemeen pardon, geschreven op perkament en met zeven zegels verzegeld. De heer Majoor, de heer Wil en de heer Registreerder daarbij gebiedende die door de ganse stad de volgende morgen als de zon op kwam af te kondigen.

Gekomen met het vonnis des doods in het hart,

mochten zij in het ootmoedig zwijgen voor de majesteit van Gods recht, de vrijspraak van Zijn vergevende liefde ontvangen in het hart met verwondering en aanbidding.

R. Kok.

Naar de katechisatie

129

VAN DE GOEDE WERKEN (2).

We hebben in onze vorige les besproken, dat de goede werken geen verdienstelijkheid bezitten om zalig te worden, zoals Rome leert. Want zij zijn ONVOLKOMEN, omdat zij nooit kunnen gedaan worden als „gelijkvormig zijnde aan de wet in alle stukken” volgens Zondag 24.

Anderzijds kunnen zij echter niet gemist worden als vruchten van het zaligmakend geloof. „Want het is onmogelijk, dat, zo wie Christus door een waarachtig geloof ingeplant is, niet zou voortbrengen vruchten der dankbaarheid”, zegt onze Heidelberger in diezelfde Zondagsafd. De boom wordt aan zijn vruchten gekend, zegt Christus.

Zo moeten wij nu bezien, wat eigenlijk goede werken zijn!

Hierbij hebben wij wel te onderscheiden. Er kunnen goede werken gedaan worden in uiterlijke zin, zoals kerkgaan, bidden, beoefenen van naasteliefde enz. We zouden die „burgerlijke” goede werken kunnen noemen tegenover „geestelijk” goede werken. Over deze gaat het in de vraag: wat zijn goede werken?

Zij bevatten een drietal vereisten. Zij moeten geschieden UIT HET GELOOF, NAAR GODS WET en TOT GODS EER. Uit het geloof, dat is de WORTEL; NAAR de Wet, dat is het RICHT-SNOER en „tot Gods eer”, dat is hun DOEL of OOGMERK. Dat leert ons de Bijbel.

De goede werken moeten dus een goede WORTEL hebben, waaruit zij opbloeien. En die wortel is het geloof! Hebr. 11:6 „Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen.” Het gaat hier over het ZALIGMAKEND geloof. Er is ook een „historisch” geloof. Dat is een alleen „verstandelijke” kennis, buiten het hart omgaande, zoals we in de les over het geloof besproken hebben. Uit dit „verstandelijk” weten vloeien die „burgerlijk” goede werken voort, d.i. uit de algemene genade of goedheid Gods.

We zien het verschil duidelijk uitkomen bij de offeranden van Kaïn en Abel. Kaïn's offer zag de Heere NIET aan. Zijn offer bloeide niet op uit de rechte wortel: het zaligmakend geloof. Hij bracht zijn offer alleen uit een zeker plichtsbeseft, zonder liefde tot God en Zijn dienst. Abel daarentegen offerde uit het oprechte geloof, dat „door de liefde is werkende” naar Gal. 5:6.

In de tweede plaats moeten de goede werken naar een zuivere MAATSTAF geschieden. En die maatstaf kan alleen zijn: Gods Wet. Ach, wanneer we de beoordeling „wat goede werken zijn” aan de mensen overlaten, dan zijn in het oog van de mensen goede werken al gauw „goed”, voor God wel geldend. Zie b.v. bij de rijke jongeling. Maar het gaat in de beoordeling over wat goede werken zijn erom: hoe God ze beoordeelt. Daarom moeten zij getoetst worden aan Gods Wet. Die Wet is de uitdrukking of openbaring van Zijn heilige Wil. Wanneer de Heere een mens bekeert, krijgt hij een „hartelijk leedwezen, dat hij God door zijn zonde vertoerd heeft”, maar ook krijgt hij „een hartelijke vreugde in God door Christus en lust en liefde om naar de wil van God in alle goede werken te leven”, naar Zondag 33 van onze Heidelberger.

„Naar de Wet Gods”. Die Wet krijgt Gods Kind hartelijk lief” door de liefde Gods, die in de harten wordt uitgestort door de Heilige Geest.” Rom. 5:5. Dan is de Wet een „liefde-Wet” geworden. Het leven naar die liefde-wet Gods is geen „wetticisme” als een leven van „gebod op gebod en regel op regel”, Jes. 28:10. We dienen ook hier weer goed te onderscheiden. Men kwalificeert tegenwoordig veel waarlijk geestelijke beleving van Gods kinderen als beleving van de kinderlijke vreze des Heeren als „wetticisme” en men zegt: Christus heeft de Wet vervuld, dat is dus ook de Wet der 10 geboden, de zondewet. Daarom valt die Wet nu onder de „schaduwachtige” wetten, welke alle vervuld zijn. Dit is een VALSE leer. De zedewet der 10 geboden blijft geldend voor alle eeuwen en wel als KENBRON van onze ellende en als LEEFREGEL DER

DANKBAARHEID. ~~Er~~ zeker is de Wet door Christus vervuld. We kunnen er niet door gerechtvaardigd worden. Rom. 3:20 en 28. Maar in de bekering van de zondaar wordt zij een „~~liefde~~ Wet“. In die zin wordt Gods kind wel „wettelijk“. Zie psalm 119. Wat is Gods Wet voor u, lezer(es)?

Ten derde moeten goede werken verricht worden met een heilig OOGMERK en wel tot Gods eer!

Hierover in een volgende les D.V.

Urk.

v. L.

EEN STEM UIT DE KERKEN OP DE SYNODE VAN 1953

De opmerking wordt wel eens gehoord of gelezen, dat zaken, die het kerkelijke leven raken, soms niet op kerkelijke wijze aan de orde worden gesteld. Dat deze opmerking gemaakt wordt, kunnen we begrijpen. In het plaatselijke kerkelijke leven maakt men het wel eens mee, dat men via, via iets verneemt. Men wordt als predikant, als kerkeraad met iets geconfronteerd, waarvan vooraf niets vernomen was. Dit is in strijd met de kerkelijke stijl. Dit is in strijd met het Woord des Heeren. Dit nu kan niet gezegd worden van de verschillende zaken, die ons kerkelijk leven heden bezig houden. Op diverse vergaderingen komen ze aan de orde. Zelf zouden we wel het één en ander kunnen schrijven over wat in de jaren '53-'72 besproken werd. Alle kerkelijke vergaderingen: Classis, P.S. en G.S. hebben we bijgewoond. Medeaafgevaardigden uit die jaren zouden het kunnen bevestigen, dat de ontwikkelingsgang van het kerkelijke leven verschillende malen besproken en aan de orde is gesteld. Dat dit altijd niet in de verslagen is vast gelegd is logisch. Wordt alles van een kerke-raadsvergadering gepubliceerd? Dit doet niet één kerkeraad. Wanneer men echter inzage zou ontvangen van de notulen, zou men wel het één en ander kunnen lezen, van de besprekingen op kerke-raads-, classis- en p.s.-vergaderingen. Daar wij de acta's kunnen bekomen van de generale synodes, kunnen we lezen wat daar behandeld en besproken is. De vorige keer hebben we U gewezen op de synode van 1953, gehouden te Apeldoorn. Deze synode zond een brief aan de kerkeraden, bestemd voor de gemeenten. De acta nu van deze synode vermeldt, dat op de zesde zitting van de synode behandeld werd de instructie van de Part. Synode van het Zuiden. De instructie luidde als volgt: „De Part. Synode van het Zuiden, overnemende de instructies van de Classis Rotterdam, Middelburg en Rotterdam, constateert grote onrust in onze kerken en verzoekt de Generale Synode zich ernstig te bezinnen op de oorzaken daarvan en alles in het werk te stellen, dat verschillende bezwaren tegen de huidige gang van ons kerkelijke leven uit de weg worden geruimd en deze instructie te behandelen in het licht van het rapport door de commissie uit de Classis Dordrecht samengesteld“.

In de bijlage XII van deze acta is dit rapport te vinden. In dat rapport wordt gewezen op verschillende zaken. A. De prediking. Bij de voorwerpelijke behandeling van de stof, wordt de onderwerpelijke inslag te veel gemist. Waarschuwingen voor dood en eeuwigheid, het wijzen op de noodzakelijkheid der wedergeboorte, inlijving in Christus door het geloof, het bevindelijke leven van Gods kinderen worden weinig meer gehoord. Inplaats van dat, treft men aan een gezwollen moderne taal, waarin de warmte des Heiligen Geestes niet wordt gevoeld. De oorzaak van alles ligt in de geforceerde Verbondsbeschouwing. De rijkdom van het Verbond kan naar de mening der commissie niet genoeg gepredikt worden, maar dan moet zulk een prediking ook een ware geestelijke beleving stellen, zoals de Schrift die aangeeft en ook Hellenbroek in zijn vraagboekje schoon beschrijft. Deze geforceerde Verbondsbeschouwing wordt ook gezien in het al te formalistisch beklemtonen en uitgaan van het ideaal: belijdenis doen is tevens toegang vragen tot het H. Avondmaal. Zeker is het ideaal stellen: eis, maar van het ideaal uitgaan zonder te letten op de praktijk, is bedrog voor de eeuwigheid.

Juist op dit punt moet onze Christ. Geref.

Kerk, die de nadruk wil leggen op het werk des Geestes, ruimte laten voor het werk des Geestes en zal een belijdenis in de keuze, in de begeerte des geloofs, meer vrucht kunnen afwerpen, dan een belijdenis met een beredeneerd beschouwend geloof, waarop dan het Avondmaal streng formeel moet volgen (zie boekje Prof. v. d. Meiden: „Strijd des geloofs“).

B. Het vragen naar nieuwe vormen. Dit vragen is een gevaarlijk symptoom van de geestelijke verarming onzer kerken. Al is het vragen naar nieuwe, betere vormen op zichzelf niet te veroordelen, toch de „geest“, die er achter zit, is niet de H. Geest te noemen. In een tijd van geestelijke verarming is het beter zich te bezinnen op het wezen der dingen, dan op uiterlijke vormen. C. Opleiding. Verschillende kandidaten stellen teleur. De diepgang ontbreekt. Er zijn er zelfs die na het dichtslaan van de schooldeuren, zich ontpoppen als geïrriteerden over de ouderwetse en achterlijke gang van ons kerkelijk leven en ~~nuwe denkbeelden probeert men onze kerken~~ op te dringen die de geest der ouderen en der ware godsvrucht niet hebben.

D. De bedenkelijke leiding van verschillende Jeugdleiders is een gevaar, dat de kerken bedreigt.

Aan de G.S. werden al deze zaken voorgelegd om zich er op te bezinnen en tevens werd het verzoek aan haar gericht om een openlijk getuigenis tot al de kerken te doen uitgaan met een oproep tot beleving der afscheiding en het gebod om de werking van de H. Geest. De kerkelijke pers en vooral het kerkelijk orgaan „De Wekker“ late een krachtig getuigenis horen, tegen elke beginselafwijking en vervlakking in leer en leven van ons volk. De kerk onthoude zich, in de situatie, waarin zij thans verkeert, van het najagen of invoeren van allerlei nieuwe vormen. Onze Theologische School verliese zich niet alleen in het intellectuele maar blijve de volle nadruk leggen op de praktische vorming. Het z.g.n. proefjaar zij niet alleen een test van de wetenschappelijke kwaliteiten, maar vooral tot ernstig onderzoek of roeping en genadestaat in heel de levensopenbaring blijkt. Alle studenten, die in leer en leven een bedenkelijk gevaar voor de kerk blijken te zijn en die niet met volle vrijmoedigheid kunnen worden toegelaten dienen onvoorwaardelijk van de School verwijderd te worden. De leiding der jeugd worde gesteld onder scherpe kritiek van de kerk. Heel de kerk stimuleer en bevorder het jeugdwerk zoals dat vroeger was, in de oude lijn der afscheiding.

Op bovenstaand rapport, dat de toelichting was van de instructie van de Part. Synode van het Zuiden, hebben we gemeend U te moeten attenderen. Hierin hebben we een duidelijk bewijs, dat er zelfs op de breedste vergadering der kerken zaken aan de orde zijn gesteld en deze zaken zijn ook nadien naar aanleiding van diverse zaken en rapporten ter tafel gebracht.

Daar wij het getuigenis van deze Synode zien als een veelzeggend getuigenis, willen we de volgende keer ingaan op de vraag: hoe staan wij tegenover het getuigenis van 1953.

M. C. Tanis.

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

De verhouding tussen God en de mens, moet dus van God uit in orde komen. Dat is jullie, naar ik hoop, nu wel duidelijk geworden. Ook hoe dit gebeurt, namelijk door een spreken van Godswegen door middel van Zijn Woord en Geest. Als dat gebeurt, dan krijgt men door dat spreken Gods grond onder de voeten. Dan heeft men een bodem waarop men staan kan. Dan kan men getuigen: Nu roem ik in God, en ik prijs het onfeilbaar Woord. Want ik heb het zelf uit Zijn mond gehoord. Nader kun je het dan toch niet weten. Daarom volgt er ook op: Wat sterfeling zou mij schenden. Het is zulk een wonderlijke zaak: De hele wereld kan het je niet geven en duizend dominees kunnen het je niet aanpraten, maar als God het geeft dan kan de hele wereld je het ook niet meer afnemen, evenmin alle dominees of wie je ook maar op je weg zoudt tegenkomen.

Ten deze werkt de Heere dan door Zijn Geest onwederstandelijk.

Dat degenen, die van deze dingen spreken mogen, niet altijd even sterk in hun schoenen staan,

dat ligt niet aan datgene wat God gezegd heeft, maar dat komt voort uit de kleinheid en uit de zwakheid van het geloof, waarmee de gelovige te maken heeft. Er staat in de Heid. Cat. dat we met onze ongelovige aard, gedurende ons leven lang te strijden hebben. Dat is dan de taal van mensen, die geoefend waren op de school van de Heilige Geest. Zij zeiden het onomwonden, dat de aard, ook van het kind van God, ongelovig is. Dat komt, omdat een kind van God, zolang als het leeft, mens is en mens blijft. En dat mens - zijn, dat is dat vleeselijke bestaan, dat gelooft nooit in der waarheid. Het vlees onderwerpt zich der wet Gods niet, - ook de wet van het geloven niet - het kan ook niet, want het bedenken des vleses is vijandschap tegen God.

Nu zijn ook ten deze alle mensen weer niet gelijk. De een kent meer bestrijding dan de ander. De één is ook sterker in het geloven dan de ander. De bijbel laat ons dit ook duidelijk zien, dat er groot, maar ook dat er klein geloof is. En dan is het echt niet zo, dat een groot gelovige hij of zij is, die al een hele staat van dienst achter de rug heeft in het koninkrijk Gods. Neen, een groot geloof kan gevonden worden bij mensen, die laat ik het zo maar zeggen, pas op weg zijn. Denk maar aan die kananese vrouw. Het was een heidin. Ze had nauwelijks van de Heere Jezus gehoord. Maar wat ze gehoord had, geloofde ze, met een door de Heilige Geest gewerkt geloof. En dat werd door de Heere in haar geprezen als een groot geloof. Zo had hij het zelfs in Israël - waar Hij het menselijkerwijs gesproken verwachten mocht, gezien zij degenen waren, die met de bediening van het woord het meest bewelddadigd waren, niet gevonden. Hetzelfde kunnen jullie ook beschreven vinden van de hoofdman te Kapernaum. Ik zou zeggen: Zoekt z'n geschiedenis maar eens op. Want ik moet het jullie ook weer niet al te gemakkelijk maken. Het is best de moeite waard, om het te doen, en wie weet, of er niet een vrucht uit overschiet voor je ziel.

Door het geloof komt men dus in contact met God en komt men er ook achter, hoe God over ons denkt. Wanneer Hij ons aanziet buiten Zijn Zoon, dan kan het niet anders, of Hij moet in toorn aan ons denken, krachtens Zijn heiligheid en rechtvaardigheid. Doch wie dat de Heere mag belijden, dat hij Zijn gramschap dubbel waardig is, die doet de Heere ook verstaan, dat er bij Hem vergeving is. Ja veel vergeving, opdat Hij gevreesd wordt. Die nu veel schuld heeft mag veel vergeving ervaren, en die zal ook veel lief hebben. En dat komt uit in het onderhouden van de geboden des Heeren. Die worden dan geen kwellend juk, maar dan wordt ervaren, dat Zijn geboden niet zwaar zijn. Dat Zijn juk zacht is en Zijn last licht.

Een leven in liefde met de Heere, dat is een nabij leven. De liefde denkt geen kwaad, zeker niet van God. De liefde denkt alleen maar goed van God. En als men er die verwaardigd mag worden, om alleen maar goed van God te denken, dan kan God je geen kwaad meer doen. Ja, dat kan dan echt niet meer. Je moet dit wel even proberen te proeven. Want al zou het zijn dat je er dan diep door moest, dan is het nog geen kwaad. Ik hoorde eens een jeugdig iemand zeggen: Gezien de klappen die ik van de Heere krijg, geloof ik dat Hij wel bar veel van mij houden moet. En zo is het dan ook: De liefde denkt geen kwaad. God kan dan de zodanigen óók geen kwaad meer doen, van Zichzelf uit.

Hij zou dan in strijd komen met Zijn eigen Woord, dat is ook met Zichzelf. Want wie de Heere werkelijk liefheeft, draagt er het bewijs van met zich mede, een door-de-Heere-geliefde te zijn. Want de liefde is niet uit ons, maar de liefde is uit God. God heeft de Zijnen lief. Zó lief dat Hij zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar Hij heeft Hem voor ons allen overgegeven.

Ten deze zijn er nog al wat verkeerde gedachten in omloop. Ik mag er tussendoor zo wel eens iets van vertellen. Laatst was ik in een ziekenhuis en nadat door mij het een en ander was gezegd, vroeg iemand mij, recht op de man af: Geloof je dat er een hel is? Ik zei: Positief, ja! Hij geloofde het niet, want, aldus was zijn argument daarvoor: Welke vader gooit zijn kinderen nu in het vuur? Ik zei: Dat doet niet één vader. Dat doet God ook niet. God werpt Zijn kinderen niet in het vuur. Dat doet wel de dui-

vel. En wat is deze toch listig. Want die laat nu zijn volgelingen, op rekening van een liefhebbend God schrijven, wat hij zelf doet, opdat ze toch maar zouden geloven, dat men ongestraft de zonde kan bedrijven.

Men doet dan de zonde des gemakkelijker, zonder enige vrees. Er is immers toch geen hel? God gooit Zijn kinderen toch niet in het vuur? Zo liegt de duivel, die door zijn leugens van meet af aan zijn volgelingen vermoordt. En dat er dan toch nog zo velen zijn, die hem blindelings maar blijven volgen, totdat de ogen zullen opengaan voor de werkelijkheid. Maar dan is het te laat.

Wie, dus geloven mag in God, zich verlaten mag op Zijn woord, die vertrouwt op God. Die kan, als hij sterft, op de overlijdensadvertentie laten zetten: Gestorven in de hope des eeuwigen levens. Maar het is dan een hope, die gegrond is in het woord van God. En dat is een hoop die niet beschaamt, omdat God niet beschaamd laat staan, diegenen, die het alleen van Hem hebben leren verwachten.

Onze vraagsteller had het ook nog over een andere uitdrukking, die ook wel eens op overlijdensadvertenties voorkomt, nl.: In de zekerheid des geloofs. Wat is nu beter? Als er grond voor is, dat de overledene met het sterven een goede ruil gedaan heeft, dan zou ik over het al of niet beter, van het een of het ander, maar niet twisten. Wie waarlijk gelooft, is verzekerd naar die mate dat hij gelooft. Het ware geloof brengt altijd de zekerheid met zich mee. In het geloof, als zodanig, is daarom geen twijfel. Wel in de gelovige. Doch dit komt dan niet uit God voort, Die het geloof in de harten der Zijnen werkt, maar uit de ongelovige aard, die ook de gelovigen nog eigen is, zoals we dat boven omschreven hebben.

Het is natuurlijk wel zaak, dat we bij de overdenking van deze dingen, onszelf afvragen; Wat zou er straks op mijn doodsbericht staan? Of liever: Wat zou er straks op mijn doodsbericht op goede gronden kunnen staan? Want de mensen, die dat opstellen kunnen er natuurlijk van alles op zetten. Het papier is geduldig en de begrafenisbediener wil je echt wel een handje helpen, om het zo mooi mogelijk te maken. Meestal heeft hij wat tekstmodellen bij zich, waaruit men kiezen kan. Maar jullie gevoelen wel, wat mensen er van maken, dat maakt voor God allemaal niets uit. De Heere ziet er naar, of er waar werk in het hart verheerlijkt is. Of men in waarheid als een arme zondaar, het anker buiten het schip heeft leren werpen, om alleen te hopen op Zijn Woord.

Jongens en meisjes, sta daarnaar! Jullie leven in een geweldige tijd. Alles wordt anders bekeken, dan vroeger. Maar daar zijn de zaken nog niet anders door. De leugen verschijnt iedere keer in een nieuwe gedaante, dan blijft hij het langste „als leugen” gecamoufleerd. Want het is een zucht van de mens, die uit de vader der leugenen is, om iedere keer wat nieuws na te lopen.

De waarheid verandert echter nooit. Gods Woord, heeft Luther eens gezegd, houdt stand in eeuwigheid en zal geen duimbreed wijken. En zo is het. De jaarwisseling heeft het ons weer geleerd, wat de Heere Zelf in Zijn Woord zegt: Alle vlees is als gras, en alle heerlijkheid des mensen is als een bloem van het gras. Het gras verdort en de bloem valt af, maar het Woord des Heeren blijft tot in der eeuwigheid.

Het is Gods getuigenis
Dat eeuwig zeker is
En slechten wijsheid leert.

Beste vrienden en vriendinnen zoekt het daar veel, zoekt het daar alleen, zoekt het daar je leven lang. Je kunt er niets bij verliezen en je kunt er alles bij winnen.

Weest weer hartelijk gegroet van jullie aller vriend en tot de volgende keer. Waarover? De tijd zal 't leren.

Ds. H. C. v. d. Ent.

Voor bijbels, boeken en muziek
Is **LINDENBERG** uniek!

Grote voorraad-snelle levering,
ook van de allernieuwste uitgaven

LINDENBERG'S BOEKHANDEL
Slaak 8 (postbus 4209) - Rotterdam 16
Telefoon 010-128934

GOUDEN HARPEN! EXKLUSIEF IN KLANK EN KWALITEIT!

MEDITATIEPLATEN: twee meditatie op één plaat met bijpassende psalmen gezongen door o.a. koren, gemeente, bariton kost compleet f 14,90.

Onderstaande platen zijn reeds verschenen:

- GH/05 Drs. W. Chr. Hovius te Ede en Ds. J. van Haaren te Amersfoort.
- GH/06 Ds. H. Rijkse te Zoetermeer en Ds. B. Haverkamp te Monster.
- GH/07 Ds. W. L. Tukker te Groot-Ammers en Ds. G. A. Zijdeveld te Middelburg.
- GH/08 Ds. L. Huisman te Vlaardingen en Ds. G. Blom te Meerkkerk ZH.
- GH/09 Ds. A. Vroegindewij te Veenendaal, Ds. M. C. Tanis te Sliedrecht en Ds. L. Blok te Beekbergen — drie meditatie.
- GH/10 Ds. J. van Sliedrecht te Bilthoven en Ds. R. Boogaard te Leiden.

SAMENZANGPLATEN: de eerste twee uit Papendrecht, de laatste uit Andel.

- GH/01 Lof zij de God van Israël (alle lofzangen) f 13,90
- GH/02 Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen f 13,90
- GH/56 Gij zult mij leiden door Uw raad f 14,90

ORGELPLATEN:

- GH/03 Hans van der Gouwe, bekende orgelwerken f 16,50
- GH/04 Wout van den Broek, niet-ritm. psalmen f 14,90

GELEGENHEIDSPLATEN:

- GH/52 Richard Wurmbbrand, 2 platen, toespraak over „blijdschap in verdrukking” het leven van de ondergrondse kerk (ned.) f 19,90
- GH/53 Dominee, wilt U ons kind dopen? Ds. H. Rijkse hield een doopdienst in de hof van Jozef van Arimathéa, Jeruzalem/Israël f 14,90

KOORPLATEN:

- GH/51 De heem'len roemen. Verenigde Koren van Dordrecht, Ridderkerk en Meerkkerk, o.l.v. Jan Vink/Dirk Jansz. Zwart f 14,90
- GH/54 Avondklokken. „Vox Jubilans” te Waddinxveen, o.l.v. Andries Noordegraaf, m.m.v. Feike Asma, orgel en Cor Niessen f 16,90
- GH/55 Kinderkerst. Kinderkoren uit Katwijk aan Zee, o.l.v. Dirk van Vliet. Ds. H. Rijkse Lukasevangelie/kerstverhaal f 14,90

Franco thuis voor de feestdagen. Nu bestellen!

GOUDEN HARPEN B.V.

Postbus 135 - Lisse - Telefoon (02521) 14543/14215 - Giro 239.80.80

Ik ben de Opstanding en het Leven,
wie in Mij geloofd, zal leven,
al ware hij ook gestorven.

Joh. 11 : 25

Heden behaagde het de Heere geheel onverwacht tot Zich te nemen mijn dierbare man, onze lieve vader, groot- en overgrootvader, zwager en oom

IR. CORNELIS NICOLAAS VAN DIS,
weduwenaar van Hermiena Berendina Eikendal,
lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal.
Oud lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal.
Commandeur in de orde van Oranje Nassau.
Ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw.
Op de leeftijd van 79 jaar.

Uit aller naam:
A. B. C. van Dis - Polsbroek

SCHEVENINGEN, 5 januari 1973
Badhuisweg 59

**NEDERLANDSE VERENIGING TOT
BEVORDERING VAN DE ZONDAGS-
RUST EN DE ZONDAGSHEILIGING,**
gevestigd te Ede.

JAARVERGADERING
op D.V. zaterdag 13 januari 1973
in een zaal van de „Rehoboth”-
kerk der Geref. Gem., Nairac-
straat te BARNEVELD. Aanvang
om 14.30 uur.

Slotwoord door de Weleerwaar-
de Heer **Ds. C. Hegeman**, predi-
kant van de Geref. Gem. te Tho-
len.

Aan belangstellenden wordt medegedeeld dat het

JAARVERSLAG

in brochurevorm kosteloos verkrijgbaar is bij de ledenadministratie:

Acaciolaan 5 te Leusden-C

of op het correspondentieadres:
Schraas 7 te Ederveen.

Wij leveren u alle

Bijbels en Psalmboekjes
(Statenvertaling)

franko thuis

H.H. Kerkeraden!
Voor de levering van **huwelijksbijbels** houden
wij ons aanbevolen

BOEKHANDEL VAN LEEUWEN

Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783
na 7 uur: Almerelaan 1, telef. 05277-1593

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend
statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08385-13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnr. 77)

**HET BESTUUR VAN DE VERENIGING VOOR CHRISTELIJK ONDERWIJS
OP REFORMATISCHE GRONDSLAG TE D O R D R E C H T**

vraagt voor de **DS. JOH. BOGERMANSCHOOL**
voor Basisonderwijs,
Steltenstraat 1 - Telefoon 01850 - 4 17 91
voor vast, een

ONDERWIJZER (E S)
als achtste leerkracht.

Degenen, die hun min. dienstplicht vervuld hebben en examenkandidaten kunnen eveneens solliciteren.

M.i.v. aug. 1973 hopen we ons nieuwe schoolgebouw te kunnen betrekken.

Het woningprobleem is tot nog toe steeds bevredigend opgelost.

Inlichtingen en/of sollicitaties aan het Hoofd der School de Heer J. Mol, Iepenlaan 132, Dordrecht, telefoon 01850 — 6 18 73.